

patrně přemrštěné, by byl odůvodněn rozsudek osvobozující. Pokud obžalovaní nedovoleně obchodovali a zisky nabývali, podléhají ovšem předpisům živnostenským a finančním.

Naproti tomu jest odůvodněna zmateční stížnost, pokud bere v odpor sprostění Berty W-ové z obžaloby pro přečin dle § 11 čís. 4 zákona o lichvě, spáchaný obchodem s kakaem důvodem zmatečnosti čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř. Soud zjistil, že Berta W-ová vyjednávala s firmou Max L. o prodej porcelánu a že při tom byla ochotna koupiti od ní vagon kakaa (ve skutečnosti seznal svědek inž. František L., že oba obžalovaní učinili offertu, totiž objednávkou na vagon kakaa za cenu 32 K 50 h, která byla pak zvýšena na 38 K 50 h). K tomuto seznání soud nepřiblížil, což stížnost právem vytýká s hlediska čís. 5 § 281 tr. ř. jako neúplnost týkající se rozhodné okolnosti. Toto kakao nabídla obžalovaná čs. společnosti pro zahraniční obchod za 39 K 1 kg. K uskutečnění obchodu nedošlo. Soud sprostil obžalovanou z obžaloby pro řetězový obchod s odůvodněním, že šlo o pouhé přípravné jednání, že obžalovaná zbožím nedisponovala, z obžaloby pro pletichy proto, že prý šlo o zboží, které bylo předmětem volného obchodu. I když je odůvodněn výrok pro řetězový obchod vzhledem k tomu, že obžalovaná kakaem nedisponovala, je právně pochybené sprostění z obžaloby pro pletichy, uváží-li se, že obžalovaná, nemajíc oprávnění k obchodování ve zdejší státě a dle zde pouze za účelem léčení, pustila se do nedovoleného nákupu vývozního porcelánu a při té příležitosti sjednala si nákup vagonu kakaa od tuzemského zástupce holandské firmy a nabídla totéž kakao za zvýšenou cenu jiné firmě tuzemské. Byť i obchod kakaem byl volný, nelze pokládati za dovolené a beztrestné pouštění se do takového obchodu, které mělo býti v podstatě zbytečným překupnictvím, vypočítaným na zisk a způsobilým stupňováním ceny. Již vzhledem k vytknuté neúplnosti jest odůvodněno zrušení rozsudku v tomto směru, nehledě ani k formálnímu zmatku, jak shora uvedeno, — i z důvodů čís. 9 a) § 281 tr. ř. — poněvadž soud, vycházeje z nesprávného právního posouzení, jakoby šlo o beztrestné přípravné jednání a jakoby při předmětech volného obchodu byly pletichy vyloučeny, nezabýval se subjektivní stránkou činu a otázkou způsobilosti stupňování ceny, při čemž se poukazuje i na tu závažnou okolnost, že cizozemec, chce-li zde prodávati, musí míti živnostenské oprávnění.

Čís. 388.

Předražování (cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák.).

Řetězový obchod kompenzačním uhlím. Výměna uhlí za předměty potřeby jest dovolena pouze s producenty.

(Rozh. ze dne 5. března 1921, Kr I 534/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Táboře ze dne 7. června 1920, pokud jim byli stěžovatelé uznáni

vinnými přečinem dle § 23 čís. 4 cís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. z. — mimo jiné z těchto

d ů v o d ů :

V odpor vzatý rozsudek obsahuje ohledně stěžovatelů Gustava M., Šalomouna S. a Adolfa W. tato skutková zjištění: Gustav M. doslechnuv, že uhelné doly dodávají za potraviny uhlí, kupoval a dodával na doly živé koně a to celkem 15 koní o průměrné váze po 5 q, které sám kupoval po 9 K; dodával však po 3 K za 1 kg. Při tom měl některého koně po několik dní doma tak, že měl s jedním koněm aspoň 300 K útrat za dopravu a živění. Uhlí bylo mu s dolů účtováno zprvu po 3 K 88 h, později po 4 K 07 h až 4 K 17 h a přišlo mu asi na 12 K za 1 q. Veškeré uhlí takto získané, celkem 6240 q, dodal Gustav M. velkoobchodníku uhlím Šalomounu S-ovi po 12 K 50 h za 1 q. Šalomoun S. prodal uhlí dále po 13 K za 1 q a to z části přímo do konsumu, 30 vagonů však obchodníku s uhlím Josefu K-ovi, který je prodal dále konsumentům a to jednak v drobném, jednak na vagony po 13 K 50 h až 14 K za 1 q. V tomto počínání shledává nalézací soud u obžalovaného M-a skutkovou podstatu řetězového obchodu a pletich, u S-a skutkovou podstatu řetězového obchodu. Nalézací soud vychází při tom dle rozhodovacích důvodů z úvahy, že obžalovaný M., 17letý mladík, k obchodování s uhlím neoprávněný, jest jednou z osob, které, chopivše se výměny potravin a jiných předmětů potřeby za uhlí, hleděly si tím opatřiti snadný výdělek, ač příslušnými výnosy ministerstva veřejných prací byla kompensace uhlí povolena jen potud, že směli potraviny za uhlí vyměňovati pouze producenti pro svou potřebu a že nesmělo s kompenzačním uhlím býti obchodováno, a že M. uhlí takto získané nedodal přímo konsumentům, nýbrž velkoobchodníku uhlím, o němž věděl, že je prodá dále maloobchodníkům, tak že jednání jeho, kterým cena uhlí stoupla ze 3 K 38 h až 4 K 17 h na 12 K 50 h, bylo způsobilé, cenu uhlí stupňovati. Jednání S-ovo pak podřadil nalézací soud skutkové podstatě přečinu řetězového obchodu, poněvadž uhlí jednak koupil nikoli přímo z dolů, nýbrž od 17letého mladíka, s uhlím tím obchodujícího, při čemž věděl, že nejde o pravidelný obchod uhlím, nýbrž o uhlí kompenzační, jehož bylo nabyto způsobem nesprávným, pletichami, a jehož cena byla již tím vyhnána do výšky, jednak je sám prodal se ziskem maloobchodníku, o němž věděl, že uhlí se ziskem dále prodává, kterýmžto jednáním vsunul se bez potřeby do obchodu s kompenzačním uhlím a přispěl ku zdražení uhlí o neodůvodněný zisk překupnický. Obžalovaný Adolf W. dodal dle rozsudkových zjištění jmenovanému již obchodníku uhlím Josefu K-ovi 545 q uhlí po 25 K, které si opatřil od dolu kompenzací za mouku a jehož 100 q mu přišlo na 2166 K tak, že měl při 100 q 334 K, při všech 545 q pak 1820 K 30 h výdělku, z něhož, když mu K. za několik dní po dodání uhlí psal, že část obyvatelstva (místní sociální demokraté) si budou do ceny stěžovati, K-ovi 1500 K vrátil. Později dodal W. sklárně v K. 4600 q uhlí, rovněž kompensovaného, jehož 100 q mu přišlo na 1107 K, a to q po 12 K. V tomto jednání obžalovaného W-a, který měl obchod s obilínou a moukou, obchodu toho však neprovozoval, a obchodníkem s uhlím nebyl, shledal nalézací soud jednak skutkovou podstatu pletich, jimiž cena uhlí ze 2 K 40 h byla vyhnána až na 25 K, jednak skutkovou podstatu předražování, poněvadž při uhlí prodaném K-ovi místo přípustného zisku,

který uznal nalézací soud nejvýše 100 K při 100 q, tedy při 545 q nejvýše částkou 545 K, zamýšlel docíliti a původně také docílil zisku 1820 K 30 h, tedy nepřiměřeného zisku ve výši 1275 K 30 h, a že tedy za uhlí to požadoval cenu zřejmě přemrštěnou. Jak z řečeného patrně, klade nalézací soud při odůvodňování svého výroku, pokud jde o pletichy a řetězový obchod, váhu na tu okolnost, že šlo v obou případech o uhlí, získané ne-
správnou cestou kompensace. Je proto pochopitelné, že zmáteční stížnosti všech tří obžalovaných snaží se podstatnou částí svých vývodů dovoditi zmátečnost rozsudku hlavně v tom směru, pokud svůj výrok opírá o zjištění, že šlo o uhlí kompenzační, a pokud se v tom ohledu dovolává výnosů ministerstva veřejných prací, jimiž byla otázka uhelných kompensací postupně upravena. Z toho, co shora dle rozhodovacích důvodů rozsudku uvedeno bylo, vychází zároveň na jevo, že povahy naznačených činů trestných nepozbylo by jednání jednotlivých obžalovaných ani tehdy, kdyby zmíněný moment odpadl, poněvadž i pak dlužno o obžalovaných M-ovi a W-ovi, osobách to k obchodování s uhlím neoprávněných, říci, že uhlí nabyli způsobem nesprávným, pletichami, a že se M. do obchodu uhlím vsunul jako článek zbytečný a hospodářsky škodlivý. Než ony vývody a z nich vyplývající námitky jsou i právně veskrze bezpodstatny. Zmateční stížnost Šalomouna S. shledává rozsudek především z důvodu, číselně nenaznačeného, ale patrně s hlediska důvodu zmátečnosti dle § 281 čís. 5 tr. ř. po stránce vnější zmátečným proto, že ani slovně neuvádí, ani co do dat a obsahu necituje výnosů ministerstva veřejných prací, jichž se v rozhodovacích důvodech dovolává. Výtka je neodůvodněna, neboť jde tu zcela nepochybně o výnosy jmenovaného ministerstva, založené v opise při spisech a dle protokolu o hlavním přelíčení při něm přechtené tedy o výnosy ze dne 7. dubna 1919, čís. 21660, z 5. května 1919 čís. 30999, z 1. července 1919, čís. 40048, z 8. srpna 1919, čís. 49062 a dodatek k němu z 22. září 1919 čís. 58768, konečně o výnosy ze 24. září 1919 čís. 59694 a z 30. října 1919 čís. 66399. Nelze tedy v tom směru vytýkati rozsudku ani nejasnost ani neúplnost, kterou má asi na mysli. Veškeré tyto výnosy, upravující otázku uhelných kompensací, stanoví jako zásadu, od které se jimi nikdy ani v nejmenším uchýleno nebylo, že uhlí dovoleno jest vyměňovati jak za obilí a mlýnské výrobky, tak za jiné potraviny a předměty potřeby p o u z e s p r o d u c e n t y a to, pokud jde o potraviny, jen za jejich vlastní, po odvedení předepsaného kontingentu zbývající zásoby, a za ceny maximální. Výnosem ze dne 1. července 1919 čís. 40048 byly kompensace uhlí za potraviny, počínajíc dnem 1. července 1919 zrušeny a stanoveno, že na dále budou povolovány ministerstvem veřejných prací v dohodě s ministerstvem pro zásobování lidu výhradně jen kompensace uhlí za potřeby, pro hornictvo nezbytné (látky, prádlo, obuv a. t. d.); výnosem ze dne 8. srpna 1919 čís. 49062 bylo zakázáno, potraviny, jimiž hospodaří stát, směňovati vůbec, ostatní potraviny a předměty nezbytné potřeby pak bylo dovoleno opatřovati jediné u producentů; výnosem ze dne 24. září 1919 čís. 59694 byly konečně veškeré dodávky kompenzačního uhlí dnem 1. října 1919 zastaveny vůbec. Tento stručný nástin obsahu a tendence výnosů ministerstva veřejných prací dovoluje především poznamenat, že rozhodovací důvody, pokud, dovolávajíce se výnosů těch, reprodukují jejich obsah, vystihují jej správně zejména v zásadní myšlence, mající význam pro tento případ, že totiž bylo dovoleno vyměňovati uhlí pouze

s producenty. Zmateční stížnosti naproti tomu nepochopily správně podstatu uhelných kompensací, pokud se týče příkládají výnosům ministerstva veřejných prací význam naprosto jiný, než který jim po právu přísluší a který jim prisuzuje soud nalézací. Stížnosti obžalovaných M-a a S-a prozrazují to ostatně samy tím, že vykládají výnosy ministerstva veřej. prací způsobem vzájemně protichůdným a to vesměs nesprávným. Stížnost M-ova, vycházejíc z názoru, že nebylo ani důvodu, kruhy zemědělské nějak favorisovati, ani překážky proti tomu, by mohli kompenzačním uhlím topiti také ti, kdož kompenzačních předmětů nevyrábějí, tvrdí, že ministerské výnosy nemají na mysli pouze rolníky. Tím ocitá se ale stížnost v příkrém, naprosto neodůvodněném rozporu se zásadou, v oněch výnosech opětovně a výslovně zdůrazňovanou, že uhlí dovoleno je vyměňovati pouze s producenty. Je tedy naprosto nesprávným i závěr stížnosti, jakoby ministerské výnosy se nezmiňovaly o tom, že je obchod uhlím kompenzačním nepřípustný a jakoby neobsahovaly podkladu pro trestní stíhání těch, kdož se zabývají uhelnými obchody kompenzačními. K závěru tomuto mohla stížnost dospěti jen tím způsobem, že nerozeznává mezi těmi, kdož předměty potřeby pro hornictvo směňovali za uhlí na základě povolení, podávajícího se z oněch výnosů; tedy producenty na straně jedné a těmi, kdož, nevyrábějíc předmětů oněch, musili si je k cíli kompenzace teprve opatřovati, na straně druhé, při čemž, pokud počínání poslednějších mělo pojmové náležitosti toho kterého činu trestného, stávali se trestnými dle příslušných předpisů, v první řadě arci dle předpisů o trestání válečné lichvy. Stížnost S-ova naproti tomu pohlíží na ony výnosy ministerstva veřejných prací tak, jakoby jimi za trestné prohlašovány byly činy, které dle obecně platných zákonů trestnými nejsou, a jakoby jimi rušena byla platnost ustanovení živnostenského řádu, jímž uznán je obchod s uhlím volným. Tak dalekosáhlého významu neosobují si ani ministerské výnosy samotny, významu takového nepřikládá jim ale ani rozsudek. Pokud výnos ze dne 1. července 1919, čís. 40048 se zmiňuje o tom, že nezachování jeho předpisů bude míti za následek trestní stíhání, neprohlašuje tím nikterak nově nějaké počínání za trestné, nýbrž upozorňuje pouze na to že počínání takové je trestným dle zákonných a jiných předpisů, v dotčeném směru všeobecně platných. Nemají proto významu vývody této zmateční stížnosti ani potud, pokud zdůrazňují, že ony výnosy nebyly vydány na základě zmocňovacího zákona ze dne 24. července 1917, čís. 307 ř. zák. a tedy nikoli celou vládou, nýbrž jednotlivým ministerstvem, že nebyly uveřejněny ve sbírce zákonů a nařízení, nýbrž sděleny pouze uhelným inspektorátům, že tudíž bylo povinností nalézacího soudu, by zkoumal platnost výnosů těch. Stížnosti M-ova a W-ova poukazují v tomto spojení dále na ten zjev, že se v uhelných krajích vyvinul velmi čilý ruch kompenzační, jehož se účastnily všechny vrstvy obyvatelstva, a že doly dodávaly uhlí výměnou také těm, kdož směnných předmětů sami nevyráběli. O existenci stavu podobného pochybovati není příčiny, počítá s ní dle rozhodovacích důvodů rozsudku i soud nalézací. Nejmenší opory naproti tomu nenachází ani ve skutkových zjištěních rozsudkových ani ve výsledcích trestního řízení další tvrzení zmatečních stížností M-ovy a W-ovy, že se tak dělo s vědomím úřadů a dokonce i samotné vlády a že byly ministerstvem veřejných prací, pokud se týče inspektoráty ověřovány nákladní listy, týkající se kompenzačního uhlí získaného

neproducenty, a že i o zásilkách uhlí takového byly vyrozumívány i politické úřady. Ohledně uhlí, získaného kompensacemi neproducentů, se tak nedělo a pokud výnos ministerstva veř. prací ze dne 24. září 1919, čís. 59.694 mluví o zlořádech, které se vyskytly při výměně potravin za uhlí a které vyvolaly lichvu uhlím, má nepochybně na zřeteli především ony případy, v nichž si uhlí výměnou za potraviny a jiné předměty potřeby opatřovali jednotlivci, kteří si, nemajíce vlastních zásob, k nim teprve musili dopomoci k tomu cíli, by pak získaným uhlím obchodovali. Neprávem proto dovolávají se beztrestnosti zmáteční stížnosti všech tří obžalovaných z toho důvodu, že prý činnost oněch neoprávněných kompensatorů byla všeobecně pokládána za dovolenou, pročť prý ani stěžovatelé nebyli si toho vědomi, že se svým počínáním dopouštějí něčeho nesprávného nebo dokonce činu trestného. Nehledíc totiž k tomu, že rozsudek v tom směru vůbec žádného výroku neobsahuje, což je první podmínkou, by mohl uplatňován býti důvod zmátečnosti dle § 281, čís. 9 b) tr. ř., jehož se v tom ohledu jednotlivé zmáteční stížnosti jednak číselně, jednak obsahem příslušných vývodů dovolávají, jednalo by se tu nikoli o omyl skutkový, nýbrž o omyl právní, o neznalost zákona, která obžalovaných dle § 3 tr. z. neomlouvá, stejně jako se jim nelze právem dovolávat beztrestnosti z toho důvodu, že se toho, co sami činili, dopouštěli také jiní, byť se tak i bylo dělo větším počtem lidí a ve značných rozměrech.

Zmateční stížnost M-ova a S-ova dovolávají se dále té okolnosti, že velkoobchod uhlím připouští jednoho prostředníka (sprostředkovatele), a dovozují, že tímto sprostředkovatelem mezi doly a obžalovaným S-em byl v tomto případě obžalovaný Gustav M. Stížnost S-ova vychází při tom z názoru, že na tom nesejde, je-li takovýmto prostředníkem třebaš i osoba k obchodu s uhlím neoprávněná. Rozsudek reaguje na podobnou námitku obžalovaného S-a a nevyvrací správnosti její, pokud jde o pravidelný obchod uhlím, v důsledku tohoto názoru proto zamítl nalézací soud pro nerozhodnost při hlavním přelíčení návrh obhájce na provedení důkazu svědeckým výslechem J. A. K. a Roberta H. o tom, že velkoobchodníci s uhlím nedostávali uhlí přímo od dolů, nýbrž prostřednictvím určitých firem, které měly výhradný prodej uhlí od dolů zajištěný. Neprávem dovolává se proto stížnost S-ova ve směru posléz uvedeném i zmatku dle § 281, čís. 4 tr. ř. Rozeznávajíť rozhodovací důvody v tom ohledu přesně a zcela případně mezi pravidelným obchodem s uhlím a mezi způsobem obchodování, k němuž došlo v tomto případě, kde uhlí získáno bylo osobou, k obchodování s uhlím neoprávněnou, a to cestou nesprávné (nepřípustné) kompensace. Je tudíž bezpodstatnou ona námitka obou stížností a to i potud, pokud stížnost S-ova zdůrazňuje, že ani compensační uhlí nemůže do obchodu přijíti jinou cestou, než pomocí prostředníka. Neměloť dle správného zjištění rozsudkového, zakládajícího se na výnosech ministerstva veřejných prací, s compensačním uhlím vůbec býti obchodováno. Všechny tři zmáteční stížnosti brojí v dalším a to patrně především s hlediska důvodu zmátečnosti dle § 281 čís. 9 a) tr. ř. proti zjištění rozsudkovému, dle něhož jednání všech obžalovaných bylo způsobitelným, ať již jde o řetězový obchod či o pletichy, vyhnati ceny uhlí do výše. Rozsudek zjišťuje v tom směru, 1. že jednáním Gustava M-a cena uhlí s 3 K 86 h (rozsudek uvádí zřejmě jen nedopatřením číslici 3 K

77 h) až 4 K 17 h skutečně na 12 K 50 h stoupla, 2. že i jednání S-ovo mělo za následek stoupaní ceny uhlí, beztak již nesprávným způsobem kompensace do výše vyhnané, poněvadž prodal uhlí se ziskem maloobchodníku, o němž věděl, že je rovněž se ziskem dále prodává, čímž přispěl ke zdražení uhlí o neodůvodněný zisk překupnický, 3. že konečně i jednáním W-ovým byla cena uhlí vyhnána do výše a to ze 2 K 40 h až na 25 K. I dlužno především poukázat na to, že, poněvadž již pouhé prodloužení řetězu meziobchodníků o článek zbytečný má v zápětí škodlivý účinek na tvoření cen zboží a ježto se tedy předpokládá, že řetězový obchod je již samotnou svou povahou způsobilým ceny zboží stupňovati, při řetězovém obchodě zvláštního zjištění této způsobivosti se vůbec nevyžaduje, a je tudíž dotčená námitka stížnosti obžalovaného S-a, jehož jednání podřaděno bylo pouze skutkové podstatě řetězového obchodu, vlastně již z tohoto důvodu bezpodstatna. Právně pochybena je stížnost téhož obžalovaného ostatně již potud, že popírá u něho i úmysl, vyhnati cenu uhlí do výše, neboť úmysl takový nenáleží ani k pojmovým znakům skutkové podstaty pletich, neboť i tato předpokládá jen způsobivost dotčeného jednání, by jím byla cena předmětu potřeby stupňována. Rovněž právně mylným je názor, patrný ze stížnosti W-ovy, jakoby náležitostí téže skutkové podstaty byla způsobivost, vyhnati cenu předmětu potřeby do výše přespříliš. Stačíť způsobivost stupňovati cenu vůbec; na výši tohoto stupňování nesejde. Zmateční stížnosti S-ova a W-ova opírají se tomu, že rozsudek při zjišťování způsobivosti jednání obžalovaných, aby jím cena uhlí byla vyhnána do výše, běře za podklad ony ceny (3 K 88 h až 4 K 17 h, resp. 2 K 40 h), za něž bylo uhlí obžalovaným M-ovi a W-ovi na dolech účtováno a namítají, že tu směrodatnými mohou býti jen ceny skutečné, to jest ony ceny, na něž přišlo uhlí oběma imenovaným následkem toho, že si směnné předměty musili opatřiti za ceny vyšší, než ve kterých jim doly předměty ony účtovaly. Námitka tato pozbývá půdy a stává se přímo bezpředmětnou, zaujme-li se jednak správné stanovisko nalézacího soudu, dle něhož stupňování cen uhlí dlužno spatřovati již ve zvýšení jich o neodůvodněný zisk překupnický, jednak shora již zmíněné další stanovisko, dle něhož na výši stupňování toho nesejde, neboť pak zvýšily se ceny, na něž ono M-em a W-em dle rozsudkového zjištění skutečně přišlo, jednáním M-ovým o 50 h, dalším prodejem jeho S-em opět o 50 h na 1 q, jednáním W-ovým pak při uhlí prodaném Josefu K-ovi o 3 K 34 h, při uhlí, prodaném sklárně v Kr., konečně o 93 h na 1 q. W-ovi nelze se ostatně cen, jím za směňovanou mouku placených (dle rozsudkového zjištění 858 K za 100 kg, pokud se týče 7 K za 1 kg), dovolávati také již z toho důvodu, že ony velmi značně převyšují nejvyšší ceny, v kritické době pro mouku úředně stanovené. Podstaty postrádají dále námitky, uplatňované zmatečnými stížnostmi S-a a W-a v tom směru, že prvý docílil prodejem uhlí jen pravidelného občanského, tedy dovoleného zisku, při čemž stížnost označuje množství uhlí jím prodaného, jako nepatrné, druhý pak že docílil pouhé nepatrné odměny za práci, kterou měl s opatřením mouky a uhlí tak, že prý nelze o něm říci, že by si byl chtěl zjednati přespřílišný zisk, o němž prý mluví rozsudek. Neúhledě totiž k tomu, že počet 62 vagonů uhlí, prodaného obžalovaným S-em, nelze naprosto nazvati množstvím nepatrným, a že rozsudek nenazývá zisk, obžalovaným W-em docílený, ziskem přespřílišným, nýbrž co do částky

1275 K 30 h ziskem nepřiměřeným, nenáleží snaha po docílení zisku, jakož i otázka, zda zisku opravdu docíleno bylo, a konečně i výše zisku k pojmovým znakům řetězového obchodu ani pletich. Zmateční stížnost Gustavat M-a namítá s hlediska důvodu zmatečnosti dle § 281 čís. 9 a) tr. ř. dále, že jednání stěžovatelovo, který uhlí neprodal pokoutně nebo lidem podezřelým, nýbrž velkoobchodníku uhlím, neodpovídá pojmu pletich, jimiž se dle názoru stížnosti vyrozumívá něco, čeho se řádný muž štítí, co se bojí světla, co není z jakéhokoli důvodu slušno (fair). Než pojmu pletich odpovídá již každé úmyslné jednání, které hledíc k poměrům vyvolaným válkou, vybočuje z mezí řádného a solidního obchodování za účelem docílení zisku a je způsobilé, aby jím cena předmětu byla stupňována. Neobmezuje se tudíž pojem pletich nutně jen na taková jednání, která s hlediska všeobecných názorů o čestnosti a slušnosti jeví se býti zvláště povážlivými, nebo jen na jednání rázu obskurního a pokoutního. Že ale jednání stěžovatelovo vykazuje všechny shora vypočtené skutkové znaky přečinu pletich, o tom vzhledem k tomu, co zde v tom směru již řečeno bylo, pochybovati nelze.

Čís. 389.

Je-li majitel živnostenského podniku do té míry osobně vzdálen jeho vedení a provozování, že již nabytí a uvázání se v jeho provozování vykonává osobou třetí, jednati plně oprávněnou, přichází s hlediska trestní zodpovědnosti dle § 335 tr. zák. v úvahu jeho zástupce ve vedení podniku.

(Rozh. ze dne 5. března 1921, Kr II 243/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 21. května 1920, jímž byli obžalovaní sprostěni z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti těla dle § 335 tr. zák., rozsudek v odpor vzatý zrušil a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl — mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Rozsudek je především na omylu, pokud, zkoumajе otázku viny Antonína W. ve směru subjektivním, vyvrcholuje své vývody v projev přesvědčení, že tohoto obžalovaného nelze činiti zodpovědným za každý úraz. Nastavší úraz (těžké ublížení na těle nebo smrt) je ve smyslu § 335 tr. zák. pouze objektivní podmínkou trestnosti (dle tohoto §u na rozdíl od § 431 z. tr.) skutkové podstaty, která založena je již kulposním jednáním nebo opomenutím ohrožujícím lidský život nebo tělesnou bezpečnost lidí. Správně měl si tedy rozsudek položit a rozřešiti otázku, je-li obžalovaný Antonín W. zodpověden za to, že v podzemní místnosti přádelny byly poměry, ohrožující lidský život nebo tělesnou bezpečnost lidí, to jest, přivodil-li poměry ty svým jednáním nebo opomenutím, pokud se týče, opomenul-li vady takové napravit. Obžaloba spatřovala vinu Antonína W. v tom, že jako majitel přádelny nepostaral se o to, by podzemní